

Brusel 12. června 2017
(OR. en)

9282/17

ECOFIN 391
UEM 140
SOC 370
EMPL 285
COMPET 388
ENV 487
EDUC 215
RECH 171
ENER 210
JAI 468

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	ST 9229/17 ECOFIN 362 UEM 111 SOC 340 EMPL 255 COMPET 357 ENV 457 EDUC 185 RECH 141 ENER 181 JAI 432 - COM(2017) 519 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2017 a stanovisko Rady k programu stability Rakouska z roku 2017

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném
a dohodnutém několika výbory Rady na základě návrhu Komise COM(2017) 519 final.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2017

a stanovisko Rady k programu stability Rakouska z roku 2017

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 16. listopadu 2016 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2017. Priority této roční analýzy růstu potvrdila ve dnech 9. a 10. března 2017 Evropská rada. Dne 16. listopadu 2016 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011² zprávu mechanismu varování, ve které Rakousko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které bylo potvrzeno na zasedání Evropské rady ve dnech 9. a 10. března 2017. Rada přijala dne 21. března 2017 doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny („doporučení pro eurozónu“)³.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Rakousko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 22. února 2017 byla zveřejněna zpráva o Rakousku pro rok 2017. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Rakousko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 12. července 2016, v přijímání opatření v návaznosti na doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Rakouska v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 21. dubna 2017 předložilo Rakousko svůj národní program reforem na rok 2017 a dne 2. května 2017 svůj program stability z roku 2017. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Úř. věst. C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁴ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Rakousko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2017 vláda očekává zlepšení celkového schodku státního rozpočtu na 1,0 % HDP v roce 2017 a poté na 0,3 % HDP v roce 2021. Předpokládá se, že střednědobý rozpočtový cíl – do roku 2016 strukturální schodek ve výši 0,45 % HDP a poté ve výši 0,5 % HDP – bude splněn v roce 2019. Podle programu stability se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude z 84,6 % v roce 2016 postupně klesat až na 71,0 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je příznivý a předpokládá v letech 2017 a 2018 silný růst investic a vývozu.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (7) Program stability uvádí, že rozpočtové důsledky mimořádného přílivu uprchlíků a bezpečnostních opatření jsou značné, a náležitě dokládá rozsah a povahu těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise činily v roce 2016 způsobilé dodatečné výdaje související s mimořádným přílivem uprchlíků 0,25 % HDP a s bezpečnostními opatřeními 0,04 % HDP. Dodatečný dopad bezpečnostních opatření v roce 2017 se ve srovnání s rokem 2016 aktuálně odhaduje na 0,01 % HDP. Ustanovení uvedená v čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů, protože příliv uprchlíků a závažnost teroristické hrozby představují mimořádné události, jejich dopad na veřejné finance v Maďarsku je značný a udržitelnost by povolením dočasné odchylky od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle nebyla ohrožena. Rozsah požadované korekce v zájmu postupného dosažení střednědobého rozpočtového cíle na rok 2016 byl proto s ohledem na dodatečné náklady související s uprchlíky a s bezpečnostními opatřeními snížen. Pokud jde o rok 2017, na jaře 2018 bude na základě zjištěných údajů poskytnutých rakouskými orgány provedeno konečné posouzení včetně posouzení způsobilých částek.

- (8) Dne 12. července 2016 Rada doporučila Rakousku zajistit, aby odchýlení od střednědobého rozpočtového cíle bylo omezeno na výjimku spojenou s rozpočtovými důsledky mimořádného přílivu uprchlíků⁵, a za tím účelem dosáhnout v roce 2017 roční fiskální korekce ve výši 0,3 % HDP, jestliže střednědobého rozpočtového cíle nelze dosáhnout s nižším úsilím. Podle prognózy Komise z jara 2017 se požaduje, aby strukturální saldo v roce 2017 zůstalo stabilní, přičemž je zohledněna umožněná výjimka. Prognóza Komise poukazuje na riziko, že v roce 2017 dojde k určité odchylce od tohoto požadavku. Podle prognózy Komise z jara 2017 by Rakousko mělo v roce 2018 zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních veřejných výdajů⁶ nepřekročila výši 2,2 %, což odpovídá zlepšení strukturálního salda o 0,3 % HDP⁷. Při nezměněné politice existuje riziko, že se Rakousko od uvedeného požadavku v roce 2018 poněkud odchýlí. Předpokládá se zároveň, že Rakousko v letech 2017 a 2018 dodrží pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že Rakousko musí být připraveno přijmout další opatření k zajištění dodržování pravidel v letech 2017 a 2018.

⁵ Rakousko se bude moci do roku 2017 a 2018 odchýlit od svého střednědobého rozpočtového cíle o částku odpovídající dodatečným rozpočtovým důsledkům v souvislosti s mimořádným přílivem uprchlíků (v roce 2015) a bezpečnostními opatřeními (v roce 2016), jelikož se dočasné odchylky v obou případech převádějí do celkového období tří let.

⁶ Čisté veřejné výdaje tvoří celkové vládní výdaje s vyloučením výdajů na úroky, výdaje na programy Unie, které jsou v celé výši pokryté z fondů EU, a nediskreční změny výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Rakouskem financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozložena do čtyřletého období. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

⁷ Povinnost opravy pro rok 2018 v případě Rakouska zohledňuje příspěvky přidělené na rok 2016 související s mimořádnými událostmi, jelikož se dočasné odchylky převádějí do období tří let.

- (9) Výdaje na důchody a výdaje zdravotní péči představují vzhledem k rychle stárnoucímu obyvatelstvu středně vysoké riziko z hlediska fiskální udržitelnosti ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Veřejné výdaje Rakouska na důchody jsou ve srovnání s ostatními členskými státy relativně vysoké a očekává se, že do roku 2060 vzrostou o 0,5 procentního bodu HDP. V průměru se přitom v Unii za stejné období očekává pokles o 0,2 procentního bodu HDP. Skutečný věk odchodu do důchodu zůstává navzdory nedávným reformám nízký a je jednou z hlavních příčin vyšších výdajů na důchody. Tento věk – vyjádřený jako průměrný věk odchodu z trhu práce – činí 62 let a 6 měsíců u mužů a 61 let u žen, což je pod unijním průměrem 63 let a 7 měsíců u mužů a 62 let a 7 měsíců u žen (2014). Současný zákonem stanovený věk odchodu do důchodu u žen (60 let) navíc patří mezi nejnižší v Unii, přičemž s věkem u mužů začne být harmonizován až v roce 2024. Navázání zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu na změny střední délky života by v kontextu stárnoucí populace přispělo k zajištění udržitelnosti důchodů, také zvýšením skutečného věku odchodu do důchodu.
- (10) Pokud jde o zdravotní péči, ve střednědobém a dlouhodobém horizontu se očekává výrazné zvyšování veřejných výdajů z již tak vysoké úrovně, a sice o 1,3 procentního bodu HDP do roku 2060, přičemž průměr v Unii je 0,9 procentního bodu. Hlavní příčinou vysokých výdajů na zdravotní péči je rozsáhlé odvětví nemocniční péče a současně nedostatečné využívání méně nákladné ambulantní péče. Podíl výdajů na nemocnice v celkových nákladech na zdravotní péči patří k nejvyšším v Unii. Proto musí být plně provedeny nedávné iniciativy zaměřené na posílení poskytování primární péče, včetně podpory nových ujednání o financování mezi poskytovateli zdravotní péče a fondy sociálního zabezpečení. Rakouské nemocniční odvětví také nedostatečně používá účinné způsoby zadávání veřejných zakázek, jako jsou zadávací řízení zveřejněná v celé Unii (0,23 % HDP oproti unijnímu průměru 0,62 %), agregace zadávání a necenová zadávací kritéria.
- (11) Zákon o vyrovnávání příjmů z roku 2017 přispěl ke zjednodušení finančních vztahů mezi různými úrovněmi správy v Rakousku. Fiskální rámec v Rakousku je však stále příliš složitý, pokud jde o kompetence a finanční ujednání, a nadále jej poškozují nesoulad mezi pravomocemi místních vlád a spolkové vlády k získávání příjmů a jejich širší odpovědností za výdaje.

- (12) Ačkoli při daňové reformě v roce 2016 se daňové zatížení snížilo z 49,5 % na 46,7 %, je i nadále poměrně vysoké oproti průměru v Unii, který činí 40,6 % (číselné údaje se týkají svobodné bezdětné průměrně výdělečně činné osoby). Kvůli absenci indexace daňových pásem vzhledem k inflaci dojde v důsledku roční fiskální brzdy znovu k postupnému zvyšování daňového zatížení. Naopak nedostatečně využívány jsou zdroje příjmů více podporující růst, jako např. periodické daně z nemovitostí, zejména kvůli zastaralému základu daně. Příjmy z periodických daní z nemovitostí jsou v Rakousku na velmi nízké úrovni 0,2 % HDP, přitom průměr v Unii v roce 2014 činil 1,6 % HDP. Podobně je v Rakousku relativně nízká i implicitní míra zdanění energií, což poukazuje na nevyužitý prostor pro ekologické daně včetně pobídek k pozitivnímu chování.
- (13) Trh práce v Rakousku sice vykazuje lepší výsledky než trhy většiny členských států, problémy však přetrvávají. Zejména není dostatečně využit potenciál žen na trhu práce, což se odráží ve vysokém rozdílu v odměňování žen a mužů, mimo jiné v důsledku vysokého podílu částečných úvazků. V roce 2015 byl rozdíl v odměňování žen a mužů 21,7 %, přičemž průměr v Unii činil 16,3 %. Vysoký a nadprůměrný podíl žen pracujících na částečný úvazek do značné míry souvisí s povinnostmi péče o děti a starší osoby. V roce 2015 činil podíl míst pro děti do 3 let v zařízeních péče o nejmenší děti 25,5 %, což je stále značně pod hranicí barcelonského cíle, tj. 33 %.
- (14) V oblasti vzdělávání již Rakousko překročilo své národní cíle v rámci strategie Evropa 2020. Výsledky v oblasti vzdělávání však silně závisejí na sociálně-ekonomickém zázemí, jak potvrdily výsledky Programu OECD pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA) z roku 2015. U žáků z přistěhovaleckého prostředí jsou výsledky v oblasti vzdělávání podstatně horší než u jiných žáků. V roce 2016 byla u žáků narozených v zahraničí pravděpodobnost, že opustí školu před dokončením vyššího středního vzdělání, 2,7krát vyšší než u žáků narozených v Rakousku. Problémy s integrací mají rovněž děti přistěhovalců narozené v Rakousku. Rakousko se navíc potýká s výzvou integrovat do vzdělávacího systému velký počet žadatelů o azyl a uprchlíků.

- (15) V bankovním sektoru dochází k trvalému, i když pomalému zlepšování. Kapitalizace rakouských bank je nadále nižší než u srovnatelných bank v Unii a jejich schopnost vytvářet zisk na domácím trhu je pod tlakem. Pokud jde o mezinárodní operace, kvalita aktiv a ziskovost se na několika trzích ve střední, východní a jihovýchodní Evropě dále zlepšily, slabá místa však přetrvávají. Mezitím došlo k růstu reálných cen nemovitostí a oživení hypotečních úvěrů, což podtrhuje význam makroobezřetnostních opatření.
- (16) Růst investic v Rakousku se v roce 2016 obnovil, ale investice malých a středních podniků a investice v odvětví služeb vykazovaly nadále slabiny. Rakousko uznává význam zakládání a růstu podniků pro nové investice (tj. nad rámec investic na obnovu) a pro související tvorbu pracovních míst. Proto si země stanovila ambiciózní cíle usnadnit digitální transformaci a vyřešit otázku tradičně nízké míry zakládání podniků (7,4 % oproti unijnímu průměru 10,8 %) a růstu společností (7,3% podíl rychle rostoucích podniků oproti unijnímu průměru ve výši 9,2 %). Některá specifická opatření, která spojují snižování investičních překážek s lepšími rámcovými podmínkami pro financování majetku vlastním kapitálem, podporou podnikání a daňovými pobídkami, již byla oznámena.

- (17) Regulační překážky v sektoru podnikatelských služeb a regulovaných povolání jsou stále vysoké, přičemž míra regulace je vyšší než průměr v Unii, zejména u architektů a inženýrů. U těchto profesí – a také u právníků, účetních / daňových poradců, patentových zástupců, realitních makléřů a průvodců cestovního ruchu – je navíc míra úbytku podnikání výrazně pod unijním průměrem, což zřejmě naznačuje poměrně nízkou dynamiku a hospodářskou soutěž v oblasti odborných služeb v Rakousku. Tyto překážky zahrnují mimo jiné 1) omezení týkající se držení podílů a formy společností u architektů, inženýrů a patentových zástupců, 2) multidisciplinární omezení pro architekty a inženýry a 3) obzvlášť široký rozsah vyhrazených činností u architektů, inženýrů a průvodců cestovního ruchu. Snížení těchto překážek by mohlo přispět k vyšší hospodářské soutěži, díky níž by na trh vstupovalo více podniků a spotřebitelé by mohli těžit z nižších cen. Komise vydala doporučení k řešení této otázky v lednu 2017 ve sdělení v rámci balíčku opatření proti překážkám na trzích služeb.
- (18) Rakousko vyvinulo značné úsilí při přijímání žadatelů o azyl a integraci uprchlíků a dalších přistěhovalců. Integrace na trhu práce u osob pocházejících z přistěhovaleckého prostředí, zejména žen narozených mimo Unii a uprchlíků hledajících zaměstnání, však zůstává problematická.
- (19) V kontextu evropského semestru 2017 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Rakouska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Rakousku pro rok 2017. Posoudila také program stability z roku 2017 a národní program reforem na rok 2017, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Rakousku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen význam těchto opatření pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Rakousku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (20) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2017, přičemž její stanovisko⁸ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

⁸ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Rakousku v období 2017–2018:

1. Nadále provádět fiskální politiku v souladu s požadavky preventivní složky Paktu o stabilitě a růstu, to znamená dosáhnout svého střednědobého rozpočtového cíle v roce 2018, s ohledem na příspěvky související s mimořádnými událostmi. Zajistit udržitelnost systému zdravotní péče a důchodového systému. Racionalizovat a zefektivnit kompetence na různých úrovních správy a sladit jejich odpovědnost v oblasti financování a výdajů.
2. Zlepšit výsledky žen na trhu práce, mimo jiné zajištěním pečovatelských služeb pokrývajících dobu plného pracovního úvazku. Zlepšit výsledky vzdělávání znevýhodněných mladých lidí, zejména osob pocházejících z přistěhovaleckého prostředí. Podpořit investice v odvětví služeb pomocí snížení administrativních a regulačních překážek pro investice, zjednodušení vstupu na trh a usnadnění růstu společností.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*
